

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
NACIONALINIO SAUGUMO IR KRIZIŲ VALDYMO SKYRIUS

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. SPALIO 20 D. NUTARIMO
NR. 1502 „DĖL GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (NR.15-0543-01-N) (TAIS NR.15-2328(3))

2015-10-30 Nr. VN-3506

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Vidaus reikalų ministerija

2. Projekto tikslas, esmė: Projektu siekiama užtikrinti tinkamą pasirengimą galimam gyventojų evakavimui gresiant ar susidarius ekstremalioms situacijoms, taip pat įvedus karo padėtį. Priėmus projektą bus patobulintas gyventojų evakavimo organizavimas, užtikrintas tinkamas pasirengimas galimam gyventojų evakavimui savivaldybės ir valstybės lygiais gresiant ar susidarius ekstremalioms situacijoms, taip pat įvedus karo padėtį. Projektas dėstomas nauja redakcija.

3. Derinimas: Projektas buvo svarstytas 2015 m. rugpjūčio 4 d. Ministerijų atstovų pasitarime, kurio metu buvo Vidaus reikalų ministerijai pasiūlyta atsižvelgti į Krašto apsaugos ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento, bei Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus pastabas. Projektas patikslintas atsižvelgiant į pastabas.

4. Dalykinio vertinimo išvada: Teikiami projektai iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento reikalavimus.

Dalius Labanauskas

Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus vedėjas

Violeta Skaržinskienė, tel. 8706638002, el. paštas violeta.skaržinskienė@lr.lt

Valdas Kiveris, tel. 870661805, el. paštas valdas.kiveris@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2015-10-29 Nr. 1D-8662 (9)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Vidaus reikalų ministerija, atsižvelgdama į 2015 m. rugpjūčio 4 d. ministerijų atstovų pasitarime išsakytas pastabas, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. 1502 „Dėl Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projektas, patikslintas pagal ministerijų atstovų pasitarime išsakytas pastabas, darbo tvarka suderintas su Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu, Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamentu, Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriumi, Krašto apsaugos ministerija.

Projektą parengė Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (direktorius Remigijus Baniulis, tel. (8 5) 271 6866) Civilinės saugos valdybos (viršininkas Jūris Targonskas, tel. (8 5) 271 7501) Ekstremalių situacijų planavimo skyriaus vyriausiasis specialistas Giedrius Viganauskas (tel. (8 5) 271 7517).

PRIDEDAMA. Projektas, 8 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Saulius Skvernelis

Giedrius Viganauskas, tel. (8 5) 271 7517, el. p. giedrius.viganauskas@vpgt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. SPALIO 20 D. NUTARIMO
NR. 1502 „DĖL GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimą Nr. 1502 „Dėl Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 9 straipsnio 16 punktu, 30 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymo 36 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

patvirtinti Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašą (pridedama)“.

2. Šis nutarimas įsigalioja 2016 m. sausio 1 dieną.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras

VRM Teisės departamento
direktorius
Nerijus Rudaitis
2015-10-26

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras
Saulius Skvernelis
2015-10-26

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1502
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2015 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato gyventojų evakavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, įvedus karo padėtį.
2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme.

II SKYRIUS SPRENDIMO EVAKUOTI GYVENTOJUS PRIĖMIMAS

3. Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, atsižvelgdami į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai arba gavę Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) ekstremalių situacijų komisijos siūlymą, sprendimą evakuoti gyventojus priima:

3.1. kai gyventojai evakuojami iš kitai įstaigai ar ūkio subjektui priklausančios teritorijos ir pastatų, – kitų įstaigų ir ūkio subjektų vadovai;

3.2. kai gyventojai evakuojami vienos savivaldybės teritorijoje, – savivaldybės administracijos direktorius;

3.3. kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės teritorijos į kitos (gretimos ar negretimos) savivaldybės teritoriją, – savivaldybės, iš kurios teritorijos evakuojami gyventojai, administracijos direktorius, suderinęs su savivaldybės, į kurios teritoriją evakuojami gyventojai, administracijos direktoriumi ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas).

4. Įvedus karo padėtį, atsižvelgdama į pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, Vyriausybė skelbia gyventojų evakavimą.

5. Vyriausybės priimtame nutarime dėl gyventojų evakavimo ir savivaldybės administracijos direktoriaus išleistame įsakyme dėl gyventojų evakavimo turi būti nurodyta:

5.1. gyventojų evakavimo priežastys;

5.2. teritorija, iš kurios nuspręsta evakuoti gyventojus;

5.3. teritorija, į kurią nuspręsta evakuoti gyventojus;

5.4. prireikus – sprendimai ar siūlymai panaudoti valstybės ar savivaldybės administracijos direktoriaus rezervą.

6. Savivaldybės administracijos direktoriaus išleistame įsakyme dėl gyventojų evakavimo gali būti nustatomi asmeniniams poreikiams naudojamų daiktų ir priemonių, kuriuos leidžiama turėti evakavimo metu, sąrašas ir kiekiai, naminių gyvūnų vykimo kartu su evakuojamais jų šeimininkais sąlygos, kitos sąlygos. Jeigu priimant sprendimą evakuoti gyventojus šių sąlygų neįmanoma nustatyti, tai gali būti nustatyta vėliau subjekto, priėmusio sprendimą evakuoti gyventojus, arba jo įgaliotos institucijos.

7. Aprašo 3 punkte nurodyti sprendimai yra privalomi vykdyti visiems gyventojams, išskyrus pareigūnus, užtikrinančius viešąją tvarką ir likviduojančius ekstremaliąją situaciją. Aprašo 4 punkte nurodytas sprendimas yra privalomas vykdyti gyventojams, išskyrus asmenis, priklausančius ginkluotosioms pajėgoms, pareigūnus, užtikrinančius viešąją tvarką ir likviduojančius ekstremaliąją situaciją.

III SKYRIUS GYVENTOJŲ EVAKAVIMAS

8. Gyventojų evakavimą iš kitai įstaigai ar ūkio subjektui priklausančių teritorijų ir pastatų organizuoja kitos įstaigos ar ūkio subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo:

8.1. pagal kitos įstaigos ar ūkio subjekto ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, kai kita įstaiga ar ūkio subjektas pagal teisės aktus privalo tokį planą rengti;

8.2. pagal valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planą, kai kita įstaiga ar ūkio subjektas pagal teisės aktus ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengti neprivalo, bet privalo rengti valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planą;

8.3. priimdamas sprendimus, būtinus gyventojams evakuoti iš kitai įstaigai ar ūkio subjektui priklausančių teritorijų ar pastatų, kai kita įstaiga ar ūkio subjektas pagal teisės aktus neprivalo rengti nei ekstremaliųjų situacijų valdymo plano, nei valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui plano.

9. Gyventojų evakavimą savivaldybėse organizuoja savivaldybių administracijų direktorių sudarytos savivaldybių gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos, kurioms vadovauja savivaldybių administracijų direktorių paskirti asmenys. Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija yra atskaitinga savivaldybės ekstremalių situacijų komisijai ir pavaldi ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui, o kai jis nėra paskirtas, – savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatoriui.

10. Valstybės lygiu gyventojų evakavimą Aprašo 3.3 papunktyje nustatytu atveju koordinuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas:

10.1. nurodydamas į negretimų savivaldybių teritorijas evakuotinių gyventojų skaičių;

10.2. palaikydamas nuolatinį ryšį su savivaldybių, iš kurių teritorijų evakuojami gyventojai, ir savivaldybių, į kurių teritorijas evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijomis (gauna informaciją apie evakuojamus gyventojus, jų išvykimą, atvykimą, transportą, atvežantį evakuotus gyventojus);

10.3. teikdamas su gyventojų evakavimu susijusių sprendimų projektus Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijai;

10.4. įgyvendindamas Aprašo 12.1, 12.5, 12.7, 12.8 papunkčiuose nustatytas priemones.

11. Įvedus karo padėtį, valstybės lygiu gyventojų evakavimą koordinuoja valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras, įgyvendindamas Aprašo 10 punkte nustatytas priemones, derindamas veiksmus su karo komendantu, iš kurio, per kurio ir į kurio veiklos teritoriją bus evakuojami asmenys.

12. Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija organizuoja:

12.1. gyventojų informavimą apie evakavimą;

12.2. eismo reguliavimą gyventojų evakavimo maršrutuose;

12.3. gyventojų priėmimą, stacionarių ar laikinų gyvenamųjų patalpų laikiną suteikimą ir gyvybiškai būtinųjų paslaugų – gyventojų aprūpinimą maistu, geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais, pirmosios ir skubiosios medicinos pagalbos ir kitų būtinųjų paslaugų (toliau – būtiniosios paslaugos) – suteikimą;

12.4. gyventojų surinkimo punktų, tarpinių gyventojų evakavimo punktų ir gyventojų priėmimo punktų veiklos koordinavimą, evakuotinių gyventojų registravimą;

12.5. aprūpinimą transporto priemonėmis, reikalingomis gyventojams evakuoti;

12.6. transporto priemonių paskirstymą gyventojų surinkimo punktams, šių transporto priemonių ir (ar) pėsčiųjų kolonų palydą, apsaugą;

12.7. informacijos apie gyventojų evakavimą teikimą visuomenei ir su evakavimu susijusioms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms;

12.8. pagalbinės technikos, būtinos sklandžiam judėjimui užtikrinti (sugedusioms transporto priemonėms patraukti nuo važiuojamosios kelio dalies, kuriai papildyti ar kt.), patelkimą gyventojų evakavimo maršrutuose;

12.9. kitų gyventojams evakuoti būtinų funkcijų vykdymą savo savivaldybės teritorijoje.

13. Jeigu gyventojai evakuojami vienos savivaldybės teritorijoje, tos savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija Aprašo 12 punkte nustatytas funkcijas vykdo per savo savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą.

14. Jeigu gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės teritorijos į kitos savivaldybės teritoriją, Aprašo 12.1, 12.5–12.7 ir 12.9 papunkčiuose nustatytas funkcijas vykdo ir gyventojų surinkimo punktų veiklą koordinuoja savivaldybės, iš kurios teritorijos evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija per savo savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą. Aprašo 12.3 ir 12.9 papunkčiuose nustatytas funkcijas vykdo ir gyventojų priėmimo punktų veiklą koordinuoja savivaldybės, į kurios teritoriją evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija per savo savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą. Aprašo 12.2, 12.8 ir 12.9 papunkčiuose nustatytas funkcijas savo savivaldybės teritorijoje vykdo ir tarpinių gyventojų evakavimo punktų veiklą koordinuoja savivaldybės, kurios teritorijoje jie veikia, taip pat savivaldybių, per kurių teritoriją evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos per savo savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrus.

15. Jeigu įvedus karo padėtį savivaldybės teritorijoje, iš kurios ar į kurią ketinama evakuoti gyventojus ir kurioje įkurti tarpiniai gyventojų evakavimo punktai ar per kurią evakuojami gyventojai, Lietuvos Respublikos Seimas sustabdo vietos savivaldos institucijų įgaliojimus arba jos negali veikti, šių savivaldybių gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos vykdo Apraše joms pavestas funkcijas ir tampa tiesiogiai pavaldžios karo komendantui.

16. Įsigaliojus Vyriausybės nutarimui ar savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymui dėl gyventojų evakavimo, gyventojus evakuoja gyventojų surinkimo punktai, tarpiniai gyventojų evakavimo punktai ir gyventojų priėmimo punktai, išskyrus Aprašo 31–33 punktuose nustatytas asmenų kategorijas. Gyventojų surinkimo punktas (-ai) įkuriamas (-i) savivaldybėje (-ėse), iš kurios (-ių) teritorijos (-ų) evakuojami gyventojai, gyventojų priėmimo punktas (-ai) įkuriamas (-i) savivaldybėje (-ėse), į kurios (-ių) teritoriją evakuojami gyventojai, tarpinis (-iai) gyventojų priėmimo punktas (-ai) įkuriamas (-i) savivaldybės (-ių), esančios (-ių) už užterštos zonos ribų, teritorijoje (-ose).

17. Gyventojų surinkimo punktų, tarpinių gyventojų evakavimo punktų ir gyventojų priėmimo punktų sudėtį ir valdymo struktūrą tvirtina savivaldybės, kurios teritorijoje šie punktai įsteigti, administracijos direktorius. Jų struktūra ir įkūrimo vietos numatomos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane. Jeigu įvedus karo padėtį, savivaldybės teritorijoje, iš kurios ar į kurią ketinama evakuoti gyventojus ir kurioje įkurti tarpiniai gyventojų evakavimo punktai ar per kurią evakuojami gyventojai, Lietuvos Respublikos Seimas sustabdo vietos savivaldos institucijų įgaliojimus arba jos negali veikti, gyventojų surinkimo punktų, tarpinių gyventojų

evakavimo punktų ir gyventojų priėmimo punktų sudėtį ir valdymo struktūrą tvirtina savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos pirmininkas.

18. Gyventojų surinkimo punktai:

18.1. registruoja evakuojamus gyventojus;

18.2. skirsto evakuojamus gyventojus į grupes, atsižvelgdami į Aprašo 29 punkte nustatytą pirmumo tvarką;

18.3. sudaro transporto priemonių ir (ar) pėsčiųjų kolonas, skiria kolonų vadovus;

18.4. vykdo gyventojų įlaipinimą į transporto priemones.

19. Tarpiniai gyventojų evakavimo punktai:

19.1. registruoja evakuojamus gyventojus;

19.2. atlieka gyventojų cheminio ar kitokio užterštumo patikrą, vykdo dozimetrinę kontrolę;

19.3. atlieka gyventojų sanitarinį švarinimą;

19.4. atlieka transporto priemonių cheminio ar kitokio užterštumo kontrolę ir švarinimą;

19.5. vykdo gyventojų perlaipinimą iš transporto priemonių, vykusią per užterštą teritoriją, į švarias transporto priemones.

20. Gyventojų priėmimo punktai:

20.1. registruoja evakuojamus gyventojus ir nustato jų tapatybes;

20.2. įkuria savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytą informacijos centrą, kuris renka informaciją apie atvykstančius gyventojus ir padeda surasti šeimos narius;

20.3. laikinai suteikia stacionarias ar laikinas gyvenamąsias patalpas evakuojamiems gyventojams.

21. Gyventojų surinkimo punktai, tarpiniai gyventojų evakavimo punktai ir gyventojų priėmimo punktai tvarko gyventojams evakuoti turimų ir (ar) Civilinės saugos įstatymo 19 straipsnyje ar Vyriausybės nustatyta tvarka pasitelktų transporto priemonių (toliau – pasitelktos transporto priemonės) apskaitą, teikia informaciją apie evakuojamus gyventojus savo savivaldybės evakavimo ir priėmimo komisijai ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui arba valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui, jei šis centras sušaukiamas, o įvedus karo padėtį, – ir karo komendantui, kurio veiklos teritorijoje veikia minėti punktai.

22. Gyventojų surinkimo punktuose, tarpiniuose gyventojų evakavimo punktuose ir gyventojų priėmimo punktuose civilinės saugos sistemos pajėgos pagal kompetenciją gyventojams teikia būtinausias paslaugas, užtikrina viešąją tvarką ir visuomenės sveikatos saugą, prireikus teikia pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą, psichologinę ir socialinę pagalbą, užtikrina galimybę informuoti artimuosius, giminaičius apie buvimo vietą, pagal kompetenciją įgyvendina kitus ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtus sprendimus, judant evakuojamų gyventojų kolonomis, užtikrina viešąją tvarką tarp punktų.

23. Atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos ar kitų grėsmių sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, galimą ekstremaliosios situacijos neigiamų padarinių plitimo kryptį, savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, administracijos direktorius, priėmęs sprendimą evakuoti gyventojus, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 dienas, suderinęs su savivaldybių, per kurias ir į kurias bus evakuojami gyventojai, administracijų direktoriais, pasirenka gyventojų evakavimo maršrutą ir nustato, per kuriuos gyventojų surinkimo punktus, tarpinius gyventojų evakavimo punktus ir gyventojų priėmimo punktus bus evakuojami gyventojai.

24. Įvedus karo padėtį, savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, administracijos direktorius Aprašo 23 punkte nurodytus veiksmus derina su atitinkamoje teritorijoje veikiančiu karo komendantu, taip pat su karo komendantais, per kurių ir į kurių veiklos teritoriją bus evakuojami gyventojai. Jeigu įvedus karo padėtį, savivaldybės teritorijoje, iš kurios ketinama evakuoti

gyventojus, Lietuvos Respublikos Seimas sustabdo vietos savivaldos institucijų įgaliojimus arba jos negali veikti, šiame ir Aprašo 23 punkte nurodytus savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, administracijos direktoriaus veiksmus atlieka atitinkamoje teritorijoje veikiantis karo komendantas.

25. Savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija gyventojams, kurie turi galimybę evakuotis savarankiškai nuosavomis ar kitomis transporto priemonėmis arba pėsčiomis, per visuomenės informavimo priemones pateikia informaciją apie evakavimą, evakavimo maršrutus ir gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus.

26. Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, gyventojai, atsisakantys evakuotis, registruojami pasirašytinai atsisakiusių evakuotis gyventojų sąrašė. Atsisakiusių evakuotis gyventojų sąrašė nurodomas atsisakiusio evakuotis gyventojų vardas, pavardė, gimimo data, gyvenamoji vieta ir pasirašoma. Minėtas sąrašas pateikiamas savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijai. Gyventojai, dėl fizinio trūkumo, ligos ar kitokių priežasčių negalintys patys pasirašyti, atitinkamai pažymimi atsisakiusių evakuotis gyventojų sąrašė. Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija privalo registruoti ir saugoti pateiktus sąrašus, laikydamasi Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytų dokumentų tvarkymo ir apskaitos reikalavimų.

27. Kai savivaldybės ekstremalių situacijų komisija nustato, kad ekstremaliosios situacijos pobūdis reikalauja cheminio ar kitokio užterštumo patikros, dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo, o įvedus karo padėtį karo komendantas, kurio veiklos teritorijoje veikia minėta komisija, nustato, kad cheminio ar kitokio užterštumo patikra, dozimetrinė kontrolė arba sanitarinis švarinimas būtini dėl karo veiksmų sukulto pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai, gyventojai evakuojami:

27.1. iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai arba per gyventojų surinkimo punktus iki tarpinių gyventojų evakavimo punktų – savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis. Vaikų globos namuose gyvenantys vaikai, senelių globos namų ir neįgaliųjų socialinės globos namų gyventojai ir kitose socialinių paslaugų įstaigose socialines paslaugas gaunantys asmenys, taip pat asmenys, besigydantys stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose, kurių steigėja yra Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, iš šių įstaigų evakuojami šioms įstaigoms priklausančiomis transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis tiesiogiai iki tarpinių gyventojų evakavimo punktų;

27.2. nuo tarpinių gyventojų evakavimo punktų iki gyventojų priėmimo punktų, laikinai suteiktų stacionarių ar laikinų gyvenamųjų patalpų – savivaldybės, į kurią evakuojami gyventojai, transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis;

27.3. gyventojai, kurie evakuojasi savarankiškai, privalo vykti per tarpinius gyventojų evakavimo punktus.

28. Kai savivaldybės ekstremalių situacijų komisija nustato, kad ekstremaliosios situacijos pobūdis nereikalauja cheminio ar kitokio užterštumo patikros, dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo, gyventojai iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai arba per gyventojų surinkimo punktus evakuojami iki gyventojų priėmimo punktų (laikinai suteiktų stacionarių ar laikinų gyvenamųjų patalpų) savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis. Vaikų globos namuose gyvenantys vaikai, senelių globos namų ir neįgaliųjų socialinės globos namų gyventojai ir kitose socialinių paslaugų įstaigose socialines paslaugas gaunantys asmenys iš šių įstaigų evakuojami

tiesiogiai iki gyventojų priėmimo punktų savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis.

29. Pirmumo tvarka iš gyventojų surinkimo punktų transporto priemonėmis evakuojami:

29.1. asmenys, kuriems nustatytas sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis, asmenys, kurių judėjimo funkcija sutrikusi, asmenys, kuriems nustatytas specialiosios nuolatinės slaugos ar specialiosios nuolatinės priežiūros poreikis ir juos prižiūrintys ir slaugantys asmenys, nėščios moterys, pateikusios medicinos pažymas apie nėštumą, arba kai akivaizdu, kad jos nėščios;

29.2. šeimos, kuriose yra mažamečių vaikų.

30. Gyventojų surinkimo punktuose, tarpiniuose gyventojų evakavimo punktuose ir gyventojų priėmimo punktuose pirmumo tvarka aptarnaujami asmenys yra nurodyti Aprašo 29 punkte.

31. Institucijose ir įstaigose, kuriose yra sulaikytų, suimtų, nuteistų, administracinę nuobaudą – administracinį areštą atliekančių arba laikinai apgyvendintų asmenų, evakavimas vykdomas pagal tos institucijos ar įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, kai ši institucija ar įstaiga pagal teisės aktus privalo tokį planą rengti, o kai ši institucija ar įstaiga pagal teisės aktus tokio plano rengti neprivalo, – pagal institucijos, į kurios valdymo sritį patenka institucija ar įstaiga, ekstremaliųjų situacijų valdymo planą. Visą informaciją apie šios kategorijos asmenų evakavimą šios institucijos ir įstaigos nuolat teikia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui arba valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui, jei šis centras sušaukiamas, o įvedus karo padėtį, – ir karo komendantui, kurio veiklos teritorijoje veikia minėtos institucijos ir įstaigos.

32. Pavojingomis ir ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergantys asmenys, taip pat asmenys, besigydantys stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose, kurių steigėja yra Sveikatos apsaugos ministerija, evakuojami tiesiogiai iš sveikatos priežiūros įstaigų į kitas sveikatos priežiūros įstaigas, išskyrus Aprašo 27 punkte nustatytą atvejį, sveikatos priežiūros įstaigos, iš kurios jie evakuojami, transporto priemonėmis ir (ar) pasitelktomis transporto priemonėmis. Šios kategorijos asmenų evakavimą koordinuoja Sveikatos apsaugos ministerija. Sveikatos apsaugos ministerija apie šios kategorijos asmenų evakavimą nedelsdama informuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą arba valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, jei šis centras sušaukiamas, o įvedus karo padėtį, – ir karo komendantą, iš kurio, per kurio ir į kurio veiklos teritoriją bus evakuojami minėti asmenys. Aprašo 27 punkte nustatytu atveju pavojingomis ir ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis sergančių asmenų sanitarinis švarinimas tarpiniuose gyventojų surinkimo punktuose turi būti atliekamas atskirai nuo kitų gyventojų.

33. Karo padėties įstatymo 11 straipsnio 5 dalyje nurodytų asmenų evakavimą organizuoja ir vykdo Lietuvos ginkluotosios pajėgos.

IV SKYRIUS

GYVENTOJŲ GRĮŽIMAS Į GYVENAMĄSIAS VIETAS

34. Sprendimą dėl gyventojų grįžimo į gyvenamąsias vietas, nustačius, kad ekstremaliosios situacijos sukėlto pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai nebėra, priima:

34.1. kai gyventojai buvo evakuoti į kitos savivaldybės teritoriją, – savivaldybės, į kurios teritoriją grąžinami gyventojai, administracijos direktorius, suderinęs su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu;

34.2. kai gyventojai buvo evakuoti vienos savivaldybės teritorijoje, – savivaldybės administracijos direktorius.

35. Sprendimą dėl gyventojų grįžimo į gyvenamąsias vietas karo padėties metu ar atšaukus karo padėtį priima Vyriausybė.

8

36. Gyventojų grįžimą į gyvenamąsias vietas organizuoja savivaldybės, į kurios teritoriją grąžinami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija. Karo padėties metu šie veiksmai derinami su atitinkamoje teritorijoje veikiančiu karo komendantu.

VKM Teisės departamento
direktorius

Nerijus Rudžitis

2015-10-26

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministras

Saulius Skvernelis

2015-10-26

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2015-06-10 Nr. (1.36.) 2T-475
[2015-05-13 Nr. 1D-4433(9)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. SPALIO 20 D. NUTARIMO NR. 1502 „DĖL GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. 1502 „Dėl Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (*toliau – Nutarimo projektas*), informuoja, kad dėl Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo tikslo ir teisinio pagrindo pastabų ir pasiūlymų neturi.

Dėl Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo priemonių ir galimų pasekmių

1. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Nutarimo projektu numatomo patvirtinti Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo (*toliau – Aprašas*) 3 punkte siūloma nuostata „Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai metu pagal Lietuvos Respublikos ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymą gyventojų evakavimui organizuoti mutatis mutandis taikomos gyventojų evakavimą įvedus karo padėtį reglamentuojančios Aprašo nuostatos“ netiksliai atspindi galiojančių teisinį reglamentavimą, nes Lietuvos Respublikos ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatyme nėra jokių nuostatų, skirtų gyventojų evakavimo organizavimui reglamentuoti. Kita vertus, manytina, kad aptariama nuostata yra perteklinė, nes pagal Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo 9 straipsnio 5 dalį ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai metu taikomas karo padėties teisinis režimas, nepaisant to, ar karo padėtis Konstitucijos ir Karo padėties įstatymo nustatyta tvarka buvo įvesta. Taigi, ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai metu turėtų būti taikomos tiek įstatyminės, tiek ir įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose įtvirtintos nuostatos dėl gyventojų evakavimo karo padėties metu. Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta, svarstyтина dėl Aprašo 3 punkto nuostatos tikslinimo (jei egzistuoja tokios nuostatos įtvirtinimo poreikis) ar jos atsisakymo.

2. Vadovaujantis Civilinės saugos įstatymo 30 straipsnio 1 dalimi, atsižvelgdami į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, sprendimus dėl gyventojų evakavimo Vyriausybės nustatyta tvarka priima *savivaldybių administracijų direktoriai, kitų įstaigų ir ūkio subjektų vadovai*. Pažymėtina, kad Aprašo 4 punkte, nustatančiame sprendimų dėl gyventojų evakavimo priėmimo tvarką, nenustatyta, kad sprendimus dėl gyventojų evakavimo priima *kitų įstaigų*

ir ūkio subjektų vadovai ir nereglamentuota tokių sprendimų priėmimo tvarka. Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildyti Aprašą, siekiant, kad įstatyminės nuostatos būtų įgyvendintos pilna apimtimi.

3. Jei Aprašo 4 punkte siekiama nustatyti, kad Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos siūlymu priimant sprendimą dėl gyventojų evakavimo, tokio sprendimo priėmimo nereikia derinti su savivaldybės, į kurios teritoriją evakuojami gyventojai, administracijos direktoriumi ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas), siekiant teisinio reglamentavimo aiškumo, siūlytina šią nuostatą formuluoti kaip savarankišką. Be to, svarstyti, ar būtų galimas gyventojų evakavimas ir būtų įmanoma jį sklandžiai vykdyti nesuderinus tokio sprendimo su savivaldybės, į kurios teritoriją evakuojami gyventojai, administracijos direktoriumi ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu.

4. Vertinant Nutarimo projekto 4.3 papunktį, kuriuo suteikiami įgaliojimai Vyriausybei priimti sprendimą dėl gyventojų evakavimo į kitą valstybę susidarius ar gresiant ekstremaliajai situacijai, bei 32.3 papunktį, pagal kurį Vyriausybė turėtų priimti sprendimą dėl gyventojų, evakuotų į kitą valstybę, grąžinimo, pažymėtina, kad šios nuostatos neatitinka Civilinės saugos įstatyme nustatyto teisinio reglamentavimo. Nei Civilinės saugos įstatymo 30 straipsnyje, nei 9 straipsnyje, nustatančiame Vyriausybės įgaliojimus įgyvendinant civilinės saugos sistemos uždavinius nenumatyta, kad Vyriausybė priima sprendimus dėl gyventojų evakavimo. Vadovaujantis Civilinės saugos įstatymo 30 straipsnio 1 dalimi, atsižvelgdami į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, sprendimus dėl gyventojų evakavimo Vyriausybės nustatyta tvarka priima *savivaldybių administracijų direktoriai, kitų įstaigų ir ūkio subjektų vadovai*. Civilinės saugos įstatymo 9 straipsnio 16 punkte nustatyta, kad Vyriausybė nustato gyventojų evakavimo organizavimo tvarką. Vadovaujantis Karo padėties įstatymo 36 straipsnio 1 dalimi, Vyriausybė gali skelbti gyventojų evakavimą *karo metu*. Atsižvelgiant į Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio nuostatas, manytina, kad Vyriausybei gali būti suteikti įgaliojimai priimti sprendimus *dėl gyventojų evakavimo į kitą valstybę susidarius ar gresiant ekstremaliajai situacijai ir jų grąžinimo* tik įstatymu. Ši pastaba taikytina ir Aprašo 7 punktui, kuris, be kita ko, suteikia Vyriausybei įstatyme nenumatytus įgaliojimus – nustatyti tam tikras evakavimo sąlygas sprendime dėl gyventojų evakavimo arba nustatyti jas vėliau.

5. Neaišku, kas turima omenyje Aprašo 6.4 papunktyje nurodant „savivaldybės rezervą“ – galiojantys teisės aktai reglamentuoja tik valstybės rezervo kaupimą ir panaudojimą.

6. Atkreiptinas dėmesys, kad dėl Aprašo 8 punkte vartojamos formuluotės „užtikrinančius viešąją tvarką ir (ar) likviduojančius ekstremaliąją situaciją“ tampa neaišku, kokiais atvejais ir kuriai iš nurodytų asmenų kategorijų būtų neprivalomas sprendimas evakuoti gyventojus.

7. Siūlytina Aprašo 10 punkto nuostatos atsisakyti kaip perteklinės, nes Administracinių teisės pažeidimų kodekso 192² straipsnyje nustatyta administracinė atsakomybė už Civilinės saugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių civilinę saugą, nevykdymą ar pažeidimą.

8. Manytina, kad Aprašo 11 punkte taip pat turėtų būti aptartas gyventojų evakavimo organizavimas, kai evakuojama iš vienos savivaldybės į kitą.

9. Svarstyti, ar Aprašo 14 punkte neturėtų būti aptarta, kokias funkcijas vykdo savivaldybių, per kurių teritoriją evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos.

10. Pažymėtina, kad Aprašo 15 punkto nuostata „*Kai gyventojai evakuojami į kitą valstybę, Aprašo 12 punkte nustatytos funkcijos vykdomos Aprašo 14 punkte nustatyta tvarka*“ reikštų, jog Aprašu siekiama reglamentuoti ir savivaldybių, esančių kitoje valstybėje, veiklą, tačiau Lietuvos Respublikos teisės aktai negali veikti už Lietuvos Respublikos ribų.

11. Neaišku, ar esant Aprašo 16 punkte numatytoms aplinkybėms, turėtų veikti savivaldybių, kurių teritorijoje įkurti tarpiniai gyventojų evakavimo punktai (minimų Aprašo 14 punkte), taip pat savivaldybių, per kurių teritoriją evakuojami gyventojai, gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos.

12. Manytina, kad Aprašo 17 punkto 1 sakinyje turėtų būti atsisakyta žodžio „savivaldybėje“, nes Aprašas reglamentuoja gyventojų evakavimą ne tik savivaldybėje, bet ir jų evakavimą iš vienos savivaldybės į kitą. Aptariamame punkte turėtų būti aiškiai nurodyta, kada kuriami gyventojų surinkimo punktai, tarpiniai gyventojų evakavimo punktai ir gyventojų priėmimo punktai (pvz. įsigaliojus sprendimui dėl gyventojų evakavimo). Be to, siekiant teisinio reglamentavimo aiškumo,

siūlytina nustatyti, kokie punktai kuriose savivaldybėse įkuriami, pavyzdžiui, kad gyventojų surinkimo punktas (ai) steigiamas (i) savivaldybėje, iš kurios teritorijos evakuojami gyventojai ir t. t.

13. Pastebėtina, kad Aprašo 18 punkte nurodant gyventojų surinkimo punkto, tarpinio gyventojų evakavimo punkto ir gyventojų priėmimo punkto (*toliau – Punktai*) paskirtį iš esmės atkartojama dalis Punktų funkcijų, dėstomų Aprašo 19, 20 ir 21 punktuose, todėl siūlytina atsisakyti Aprašo 18 punkto pirmų trijų sakinių ir, esant poreikiui, papildyti Aprašo 19, 20 ir 21 punktuose dėstomas funkcijas. Be to, pastebėtini Aprašo 18 punkte nurodytų funkcijų ir Aprašo 19, 20, 21 punktuose nurodytų funkcijų neatitikimai, pavyzdžiui Aprašo 18 punkte nurodoma, kad tarpiniai gyventojų evakavimo punktai tikrina *cheminį užterštumą*, o Aprašo 20.2 papunktyje jau minima *cheminio ir kitokio užterštumo* patikra; Aprašo 20.2 papunktyje nenurodyta, kad tarpiniai gyventojų evakavimo punktai vykdo dozimetrinę kontrolę, o 18 punkte tokia funkcija paminėta.

14. Vertinant Aprašo 18 punkto 4 sakinį, neaišku, kurios savivaldybės administracijos direktorius (iš kurios evakuojami gyventojai, į kurią evakuojami gyventojai, kurioje įsteigti tarpiniai gyventojų evakavimo punktai) kurių punktų sudėtį ir valdymo struktūrą tvirtintų. Taip pat kyla klausimas, kas tvirtintų Punktų sudėtį ir valdymo struktūrą, jei susidarytų Aprašo 16 punkte numatyta situacija – įvedus karo padėtį, savivaldybės teritorijoje, iš kurios ar į kurią ketinama evakuoti gyventojus, Lietuvos Respublikos Seimas sustabdytų vietos savivaldos institucijų įgaliojimus arba jos negalėtų veikti (t. y. savivaldybės administracijos direktorius taip pat negalėtų vykdyti savo įgaliojimų). Be to, lieka neaiškus Aprašo 17 punkto paskutinio sakinio ir Aprašo 18 punkto 4 sakinio santykis Punktų struktūros nustatymo reglamentavimo aspektu ir manytina, kad šios nuostatos turėtų būti dėstomos viename Aprašo punkte.

15. Neaišku, ką reiškia Aprašo 19.1, 20.1 ir kituose papunkčiuose minimos „pasitelktos“ transporto priemonės t. y. koku būdu bei kokie subjektai gali jas pasitelkti. Jei „pasitelktos“ transporto priemonės reiškia transporto priemones, kurios yra laikinai paimtos vadovaujantis Aprašo 28 punktu, tai turėtų būti aiškiai nurodyta Aprašo nuostatose.

16. Manytina, kad Aprašo 26.1 papunktyje turėtų būti nurodomi ne tik ligoninių pacientai, o visų stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kurių steigėja yra Sveikatos apsaugos ministerija, pacientai (derinant su Aprašo 31 punkto nuostata).

17. Pažymėtina, kad Aprašo 27 punkte dėstomas teisinis reglamentavimas dėl *ligoninių pacientų* evakavimo iš dalies persidengia su Aprašo 31 punkte dėstomu reglamentavimu, kuriuo, be kita ko, nustatyta ir *pacientų, stacionariųjų besigydančių asmens sveikatos priežiūros įstaigose, kurių steigėja yra Sveikatos apsaugos ministerija*, evakavimo tvarka (t. y. Aprašo 27 punkte nurodyti ligoninių pacientai kai kuriais atvejais patektų į Aprašo 31 punkte apibūdintų pacientų ratą). Siūlytina patikslinti šiuos Aprašo punktus, aiškiai atskiriant reglamentavimo dalyką. Be to, pažymėtina, kad teisės aktuose nevartojama *stacionaraus gydymosi* sąvoka, todėl manytina, kad šiuo atveju turėtų būti kalbama apie *gydymąsi stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose* (žr. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 2 punktą).

18. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Aprašo 28 punkto paskutinio sakinio nuostata „Už rekvizuotas ir (ar) laikinai paimtas transporto priemones atlyginama Vyriausybės nustatyta tvarka“ neatitinka Karo padėties įstatymo 36 straipsnio 3 dalies, kurioje nustatyta, jog „už transporto priemonių laikiną paėmimą atlygina Vyriausybė įstatymų nustatyta tvarka“. Kita vertus, pažymėtina, kad įstatymus įgyvendinančiuose teisės aktuose turėtų būti vengiama įstatyminių nuostatų atkartojimo.

19. Aprašo 30 punkte žodis „įkalintų“ keistinas į žodį „nuteistų“; šiame Aprašo punkte nurodytų asmenų sąrašas pildytinas asmenimis, atliekančiais administracinę nuobaudą – administracinį areštą.

Be to, neaišku, kokios institucijos ar įstaigos ir kokia tvarka vykdytų asmenų, nurodytų Karo padėties įstatymo 11 straipsnio 4 ir 5 dalyse (internuotų, turinčių teisę į karo belaisvių statusą asmenų, karo belaisvių) evakavimą.

Dėl Nutarimo projekto teisės technikos ir kitų svarbių aspektų

1. Siūlytina dėstyti nauja redakcija ne tik Aprašą, bet ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimą Nr. 1502 „Dėl Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (*toliau – Nutarimas*), siekiant, kad jis atitiktų Teisėkūros pagrindų įstatymo ir Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (*toliau – Rekomendacijos*)

nuostatas. Nutarimo preambulėje nuorodos į įstatymus turėtų būti teikiamos vadovaujantis Rekomendacijų 18 punktu. Be to, manytina, kad Nutarimo preambulė turėtų būti papildyta nuoroda į Civilinės saugos įstatymo 30 straipsnio 1 dalį.

2. Tikslintinas Aprašo struktūrinių dalių žymėjimas: vadovaujantis Rekomendacijų 56 punktu, teisės akto skyriai turi būti iš eilės žymimi paryškintais romėniškais skaitmenimis ir žodžiu didžiosiomis paryškintomis raidėmis (pvz., **I SKYRIUS**) eilutės centre.

3. Siūlytina Aprašo 5 punkte vietoje formuluotės „sprendimą evakuoti gyventojus priima Vyriausybė“ vartoti Karo padėties įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje esančią formuluotę „Vyriausybė skelbia jų evakavimą“.

4. Vyriausybės įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Vyriausybė valstybės valdymo reikalus sprendžia posėdžiuose visų Vyriausybės narių balsų dauguma priimdama *nutarimus*. Civilinės saugos įstatymo 14 straipsnio 16 punkte nustatyta, kad savivaldybės administracijos direktorius pagal kompetenciją leidžia *įsakymus* civilinės saugos klausimais. Atsižvelgiant į tai, Aprašo nuostatose kalbant apie sprendimą evakuoti gyventojus kaip teisės akto formą, turėtų būti vartojama ne sprendimo sąvoka, o savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo ar Vyriausybės nutarimo sąvokos (Aprašo 6 ir 7 punktai).

5. Siūlytina Aprašo 7 punkte atsisakyti formuluotės „ir (ar) reikalavimai kartu vykstantiems naminiams gyvūnams“ – manytina, kad prieš tai einanti formuluotė „naminių gyvūnų vykimo kartu su evakuojamais šeimnininkais sąlygos“ ją apima; siekiant aiškumo, aptariamoje nuostatoje prieš žodį „šeimininkais“ rašytinas žodis „jų“; vietoje žodžių „šių dalykų“ rašytini žodžiai „šių sąlygų“.

6. Aprašo 9 punkto pirmajame sakinyje prieš žodį „įvedus“ įrašytinas žodis „o“. Aptariamo punkto paskutinis sakinytis turėtų būti performuluotas, nes sudaro prielaidas manyti, jog dėl kiekvieno atsisakiusio pateikti rašytinį atsisakymą evakuotis gyventojų sudaromas naujas atsisakiusių evakuotis gyventojų sąrašas.

7. Pažymėtina, kad Aprašo 11 punkte minima savivaldybės ekstremalių situacijų *valdymo* komisija, tačiau vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 1 punktu, sudaroma *savivaldybės ekstremalių situacijų komisija*.

8. Atkreiptinas dėmesys į nenuoseklų sąvokų vartojimą – kai kuriose Aprašo nuostatose, reglamentuojančiose evakuojamų gyventojų apgyvendinimą, kalbama apie stacionarias ar laikinas gyvenamąsias patalpas (pavyzdžiui, 12.3 papunktyje), kitose – apie laikinai suteiktas patalpas (pavyzdžiui, 26.2 papunktyje). Siūlytina peržiūrėti šių sąvokų vartojimą. Be to, Aprašo 12.3 papunktyje turėtų būti suderintas žodžių „būtinų“ ir „būtinųjų“ vartojimas, o žodis „aprūpinimas“ rašytinas kilmininko linksniu.

9. Aprašo 12.7 papunktyje po žodžių „visuomenei ir“ išbrauktinas žodis „kitoms“.

10. Atsižvelgiant į tai, kad Aprašo 14 punkte minimos skirtingose savivaldybėse veikiančios gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos, kitose Aprašo nuostatose minint savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisiją, siekiant aiškumo, taip pat turėtų būti nurodoma, kurios savivaldybės komisija turima omenyje, pavyzdžiui, Aprašo 19.5, 20.6, 21.4, 25 punktuose. Kartu siūlytina atsisakyti Aprašo 11 punkte pateikiamos savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos santrumpos.

11. Aprašo 14 punkte keistinas papunkčių dėstymas iš „12.5, 12.6, 12.7“ į „12.5–12.7“. Be to, visais atvejais Aprašo tekste vardijant papunkčius, prieš paskutinį vardijamą papunktį turėtų būti įrašomas žodis „ir“.

12. Aprašo 16 punkte vietoje žodžio „savivaldybės“ siūlytina įrašyti žodžius „šių savivaldybių“.

13. Aprašo 18 punkto paskutinis sakinytis dėstyti po 29 punkto, atitinkamai jį patikslinant.

14. Siekiant, kad teisinis reguliavimas būtų glaustas, siūlytina besikartojančias Aprašo nuostatas sujungti į vieną punktą, pavyzdžiui, Aprašo 19.1, 20.1, 21.1 papunkčių nuostatas dėl transporto priemonių apskaitos vykdymo, Aprašo 19.5, 20.6, 21.4 papunkčius.

15. Siūlytina suderinti 20.2 ir 20.4 papunkčiuose esančių formuluočių „cheminio ar kitokio užterštumo“ ir „užterštumo“ vartojimą.

16. Aprašo 21.1 papunktyje esantis žodis „tvarkos“ taisyti į „tvarko“.

17. Manytina, kad Aprašo 23 punkte po žodžių „į kurias“, turėtų būti rašomas ne žodis „ar“, o „ir“.

18. Aprašo 24 punkte žodis „jei“ perkeltinas į nuostatos pradžią. Šio punkto 1 ir 2 sakinytis turėtų būti sukeisti vietomis. Aptariamo punkto pirmajame sakinyje vietoje žodžių „gyventojų evakavimo“

maršrutų parinkimą ir punktų nustatymą vykdo“ siūlytina rašyti žodžius „Aprašo 23 punkte nurodytus veiksmus atlieka“.

19. Aprašo 25 punkte vietoje žodžio „punktus“ turėtų būti įrašyti visi Punktai, kurie išvardyti Aprašo 17 punkte, nes šių sąvokų santrumpa nebuvo įvesta.

20. Aprašo 29.1 papunktyje vietoje žodžių „riboto judrumo asmenims“ siūlytina rašyti žodžius „asmenims, kurių judėjimo funkcija sutrikusi“.

21. Aprašo 31 punkte turėtų būti rašomas pilnas oficialus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pavadinimas, o esant poreikiui, įvedama jo santrumpa.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5501 / 262 4821, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751. PVM mokėtojo kodas LT100001016116

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministerijai

2015-04-29 Nr. 12-01-816
Į 2015-03-13 Nr. 1D-2820(9)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Krašto apsaugos ministerija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. 1502 „Dėl Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Projektas) ir teikia šias pastabas ir siūlymus:

1. Projektu siūlomo nauja redakcija išdėstyti Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašo projektas) 2 punkte reikėtų nurodyti taip pat ir Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymą ir Lietuvos Respublikos ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymą, nes Tvarkos aprašo projekte vartojamos sąvokos, kurios nustatytos ne tik Lietuvos Respublikos civilinės saugos ir Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme, bet ir Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme ir Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatyme (pavyzdžiui, Tvarkos aprašo projekto 9 punkte minimas civilinis mobilizacinio personalo rezervas ir pilietinis pasipriešinimas, Tvarkos aprašo 3 punkte – ginkluota gynyba ir pasipriešinimas agresijai).

2. Pažymėtina, kad pagal Karo padėties įstatymo 36 straipsnio 1 dalį karo metu tik Vyriausybė visais atvejais nepriklausomai nuo priežasties gali paskelbti gyventojų evakavimą. Atkreiptinas dėmesys, kad karo padėties metu pavojus gyventojams gali kilti ir ne dėl tiesioginio karinių veiksmų poveikio gyventojų saugumui. Atsižvelgiant į tai, siūlytina visame Tvarkos aprašo projekto tekste (5, 24 ir 34 punktai) neminėti karo veiksmų sukulto pavojaus sąlygos.

3. Įvedus karo padėtį, kurį laiką tam tikrose teritorijose karo komendantai gali būti nepaskirti. Manome, kad net ir paskyrus karo komendantą teritorijoje, kurioje jau priimtas sprendimas evakuoti gyventojus, gyventojų evakavimo proceso sustabdymas dėl administracinės procedūros – karo komendanto leidimo – būtų neproporcinga priemonė gyventojų saugumui užtikrinti. Siūlytina atsisakyti Tvarkos aprašo projekto 6 punkto.

4. Manytina, kad vien tik mobilizacijos planuose numatytų veiksmų ir priemonių ar mobilizacinio užsakymo sutarties įsipareigojimų vykdymo pareiga asmenims, įrašytiems į civilinį mobilizacinį personalo rezervą, negali būti laikoma pakankamu pagrindu jiems atsisakyti evakuotis iš pavojingos teritorijos. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pilietiniu pasipriešinimu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymu, laikoma bet kokia Lietuvos Respublikos piliečių ir jų savaveiksmių darinių veikla priešinantis agresijai ir okupacijai (t. y. ne vien karinė gynyba, bet ir civilių piliečių nepaklusnumas ir pan.), o gyventojų evakavimas gali būti vykdomas ne tik siekiant apsaugoti gyventojų gyvybę ar sveikatą, bet ir pašalinti ginkluotai gynybai kliudančius veiksnius (siekiant ištuštinti teritoriją, kurioje vyksta karinės operacijos), todėl išimtis pilietinio pasipriešinimo dalyviams laikytina per plačia, neatitinkančia evakavimo tikslo – apsaugoti gyventojų gyvybę ir sveikatą – ir galinčia kliudyti valstybės ginkluotai gynybai. Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytus argumentus, taip pat į tai, kad evakuotoje teritorijoje gali būti

vykdomos ginkluotos gynybos operacijos, o tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į susiklosčiusias aplinkybes, užtikrinama viešoji tvarka, siekiant apsaugoti paliktą turtą, užkardyti nusikaltimus ir pan., Tvarkos aprašo projekto 9 punktą siūlytina išdėstyti taip:

„9. Aprašo 4 punkte nurodyti sprendimai yra privalomi vykdyti visiems gyventojams, išskyrus pareigūnus, užtikrinančius viešąją tvarką. Aprašo 5 punkte nurodytas sprendimas yra privalomas vykdyti visiems gyventojams, išskyrus asmenis, priklausančius ginkluotosioms pajėgoms, ir pareigūnus, užtikrinančius viešąją tvarką.“

5. Tvarkos aprašo projekto 23 punktas numato, kad „įvedus karo padėtį ginkluotosios pajėgos užtikrina evakuojamų gyventojų kolonų fizinę apsaugą evakavimo metu“. Tarptautinės teisės normos, skirtos civilių gyventojų ir civilinių objektų apsaugai užtikrinti, numatytos 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencijų Papildomo protokolo dėl tarptautinių ginkluotų konfliktų aukų apsaugos (I Protokolas) (toliau – I Protokolas) VI skirsnyje Civilinė gynyba. Šiame skirsnyje nustatytos civilinės gynybos, civilinės gynybos organizacijos ir jų personalo sąvokos, kurios suponuoja priskiriamas joms humanitarines užduotis, tarp jų ir civilių gyventojų evakuaciją. Atsižvelgiant į I Protokolo nuostatas, civilių gyventojų evakuacija priskiriama civilinės gynybos organizacijų kompetencijai. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad įvedus karo padėtį ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) atveju ginkluotosios pajėgos visų pirma privalo ginklu ginti Lietuvos valstybę ir tam panaudoti visus turimus išteklius, o ginkluotųjų pajėgų, kurios galėtų tapti priešo taikiniu, apsauga, lydint civilius gyventojus evakavimo metu, sukeltų pavojų jų gyvybei ir sveikatai. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Tvarkos aprašo projekto 23 punkto atsisakyti.

6. Pastebėtina, kad Tvarkos aprašo projekto 24 punkte, atsižvelgiant į tai, kad gyventojai gali būti evakuojami į gretimos ar kitos savivaldybės teritoriją, nėra aišku, kurios savivaldybės administracijos direktoriui suteikiami įgaliojimai parinkti gyventojų evakavimo maršrutus, be to, manytina, kad šie sprendimai – parinkti optimalius evakavimo maršrutus ir paskirstyti gyventojų evakavimo ir priėmimo tarpinių punktų krūvius – turėtų būti derinami su tomis savivaldybėmis, per kurias ar į kurias yra evakuojama. Taip pat siekiant teisinio aiškumo ir nuoseklumo, siūlytina atskirti gyventojų evakavimo maršrutų parinkimo procedūras taikos ir karo padėties metu, pastarąsias išdėstant Tvarkos aprašo projekto 25 punkte.

7. Karo padėties įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad karo komendantų įgaliojimus ir veiklos tvarką gali nustatyti tik ginkluotųjų pajėgų (kariuomenės) vadas, todėl Tvarkos aprašo projekto 29 punkte siūlymas karo komendantui nustatyti teisę, kad užtikrintų gyventojų evakavimą, laikinai paimti juridiniams ir fiziniams asmenims priklausančias transporto priemones laikytinas prieštaraujančiu minėtai įstatymo normai. Atsižvelgiant į tai, kad Karo padėties įstatymo 21 straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad policija karo padėties metu toliau atlieka jai pavestus uždavinius, tačiau tampa pavaldi karo komendantams, siūlytina teisę paimti transporto priemones karo padėties metu suteikti policijos pareigūnams, dalyvaujantiems evakavimo veikloje.

8. Atsižvelgiant į Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytą teisėkūros aiškumo principą, siūlytina apsvarstyti galimybę aiškiau reglamentuoti ir atskirti nuostatas – gyventojų evakavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai ir gyventojų evakavimo organizavimą įvedus karo padėtį. Manytina, kad minėtos nuostatos galėtų būti išskirtos ir aptartos atskiruose Tvarkos aprašo projekto skyriuose.

Krašto apsaugos viceministras

Antanas Valys

Originalas nebus siunčiamas.

A.Gudonis, tel. (8 5) 210 3886, el. p. almantas.gudonis@kam.lt

R. Leonavičienė, tel. (8 5) 264 8522, el. p. rasa.leonaviciene@mil.lt

T. Vainius, tel. (8 5) 263 5908, el. p. tomas.vainius@kam.lt

euras.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. SPALIO 20 D. NUTARIMO
NR. 1502 „DĖL GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (NR. 15-0543-02-N) (TAIS NR. 15-2328(4))**

2015-10-30 Nr. NV-3490

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto, patikslinto pagal 2015 m. rugpjūčio 4 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime pateiktas pastabas ir pasiūlymus, atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime.

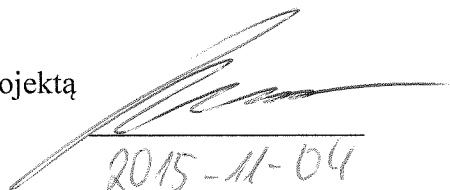
Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

21

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2015-11-04

Dėl Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. 1502 "Dėl Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo (Nr. 15-0543-01-N) (15-2328(8))

Pranešėjas: Vidaus reikalų ministras S. Skvernelis

Dalyvauja: Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Civilinės saugos valdybos Ekstremalių situacijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė S. Krasilnikova

Klausimo kuratorius: V.Pavardė, parašas

*Posėdžių rengimo skyriaus
vyriausioji specialistė*

E. Skodminienė

Esuo chief 2015-07-30

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2015-08-04</u></p> <p>(data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pasiūlyti Vidaus reikalų ministerijai atsižvelgti į Krašto apsaugos ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento, Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento patarėjo ir Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus pastabas. 2. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės pasitarime. <i>(initials)</i>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	

4B